

Verdien av arbeid

Næringsdagane 2018

Sjeføkonom Øystein Dørum, NHO
Balestrand, 2. mai 2018

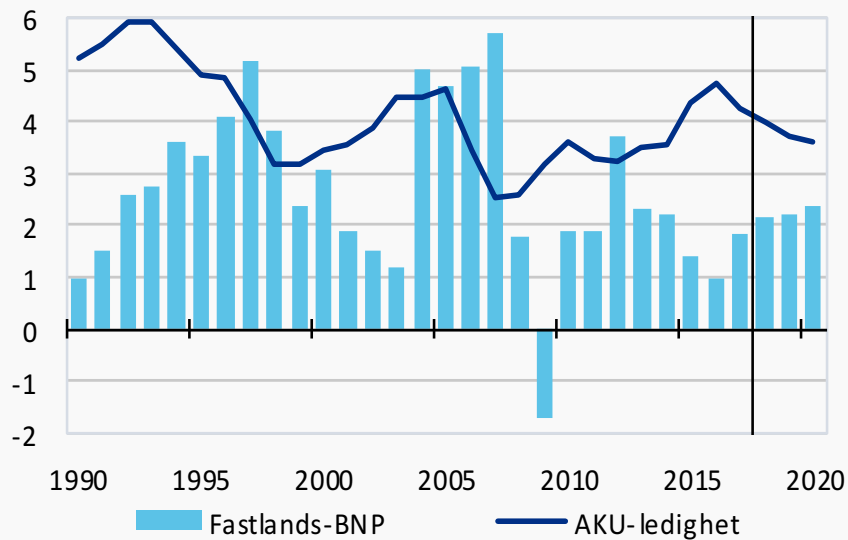

Kort sikt: Krise avverget, mot lysere

Skjevt sjokk. Innvandring. Lønn. NOK. Rente. Oljepenger. Kostnadskutt

Norge: Fastlands-BNP og ledighet

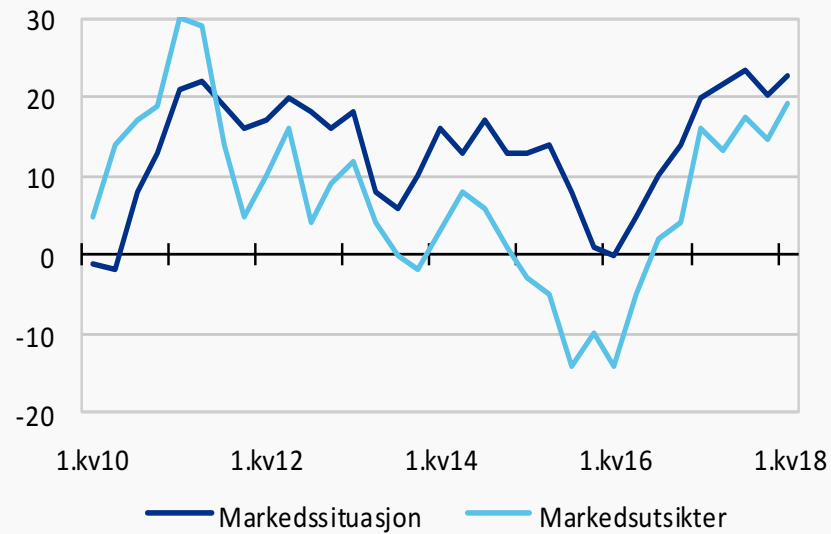
Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå/Thomson Datastream/NHO, ØI8-1

Næringslivets økonomibarometer

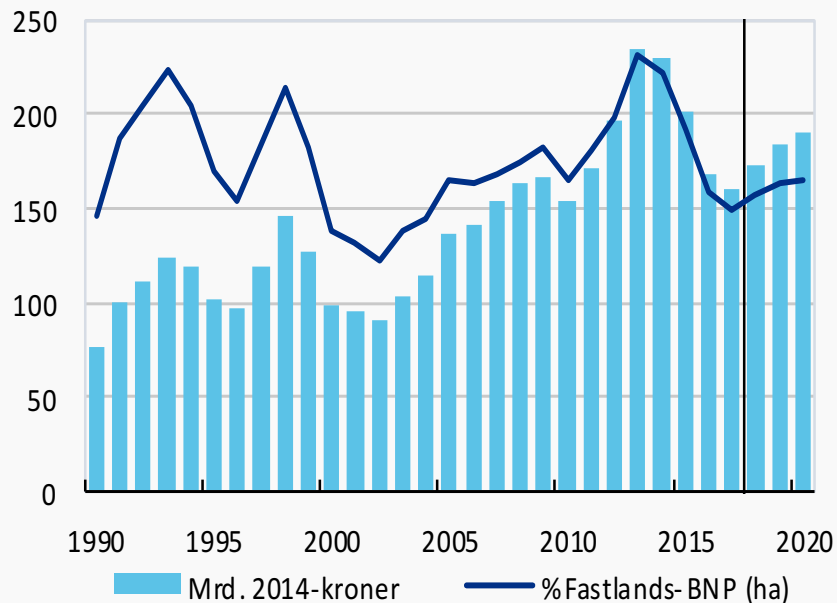
Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

Kilde: NHO/NØB

Oljeinvesteringene snur, landsdelsspriket krymper

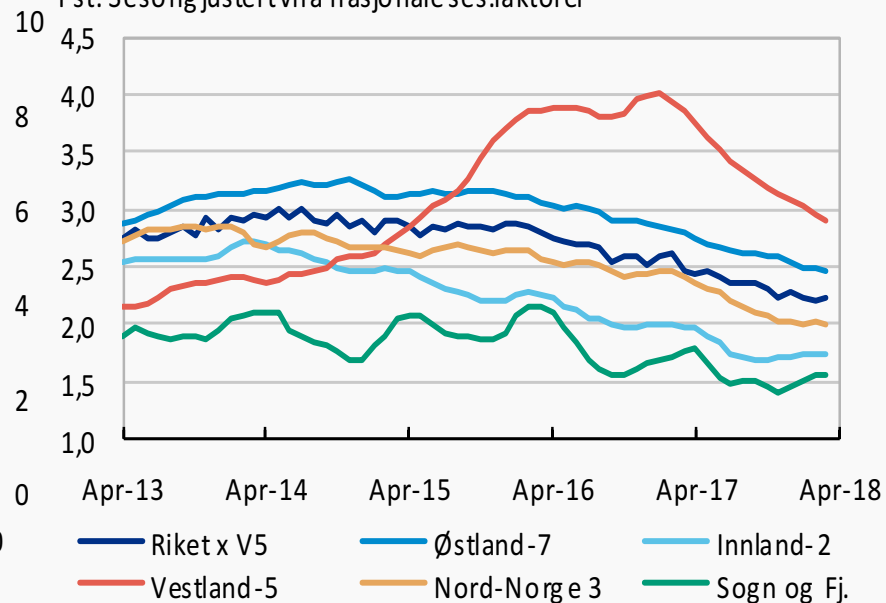
Norge: Oljeinvesteringer

Kilde: Statistisk sentralbyrå/Thomson Datastream/NHO, Ø018-1

Registrert ledighet. Regioner

Pst. Sesongjustert vha nasjonale ses.faktorer

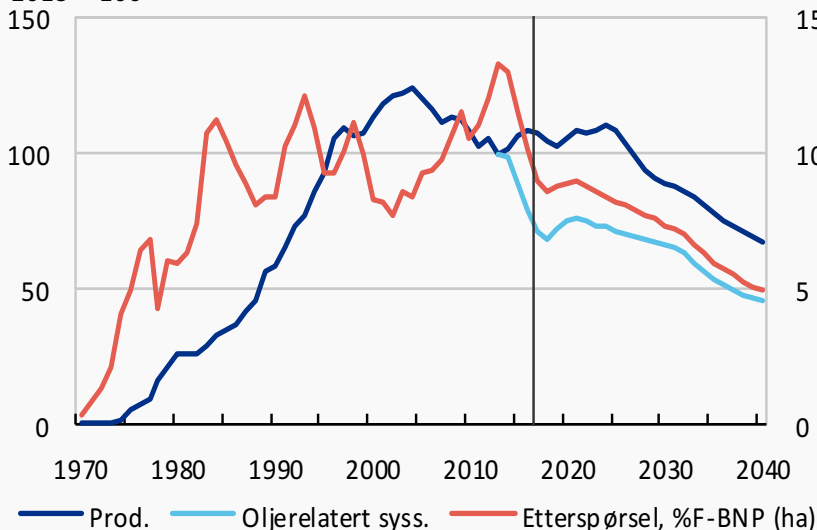
Kilde: NAV/Thomson Datastream/NHO

Vannskille: Gullalderen over, eldrebølgen kommer

Lavere oljepris og –etterspørsel. Flere dyre eldre. ‘Haikjeften’ åpner seg

Oljevirkksomheten

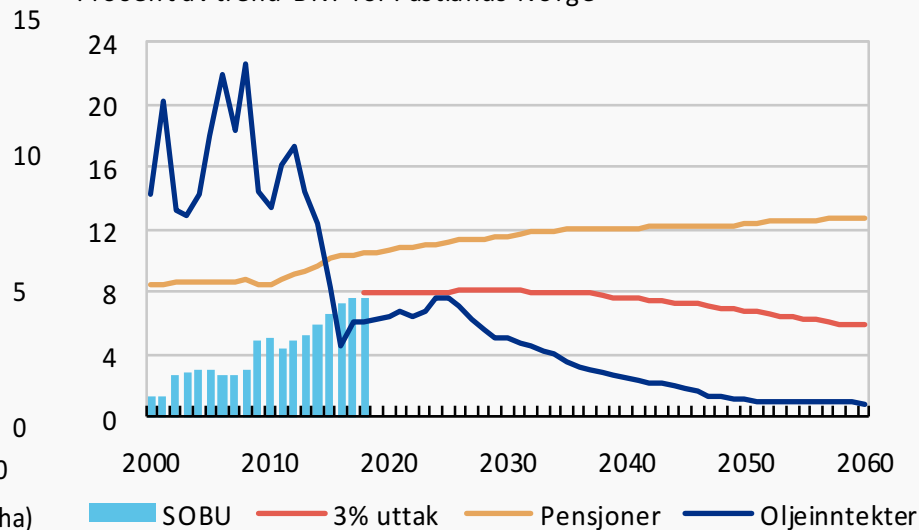
2013 = 100

Kilde: Finansdepartementet, PM17 & RNB17NHO

Budsjettindikatorer

Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

Kilde: Finansdepartementet, NB18/NHO

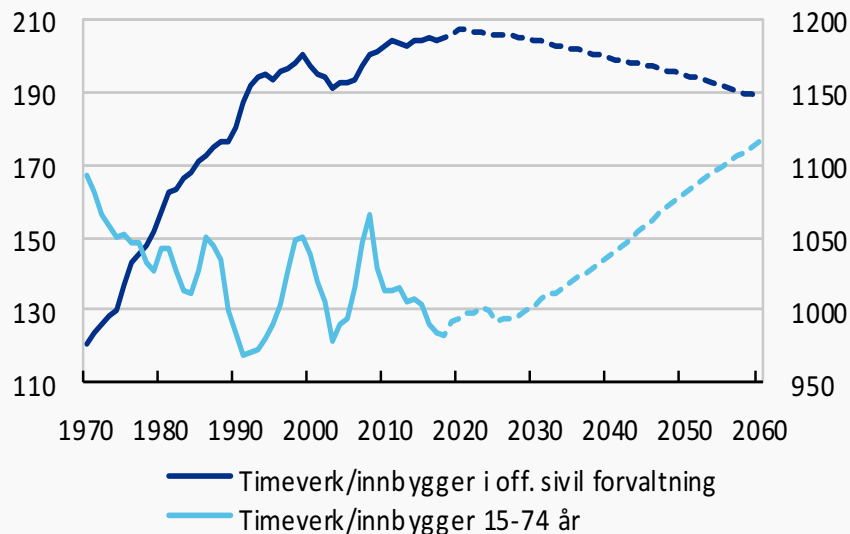
Haikjeften *kan* lukkes

- Gjøre mindre
- Øke skattene
- Jobbe mer
- Jobbe smartere
- Flaks?
- Tappe Oljefondet

Seks veier til målet: Vinn-vinn, ris bak speilet...

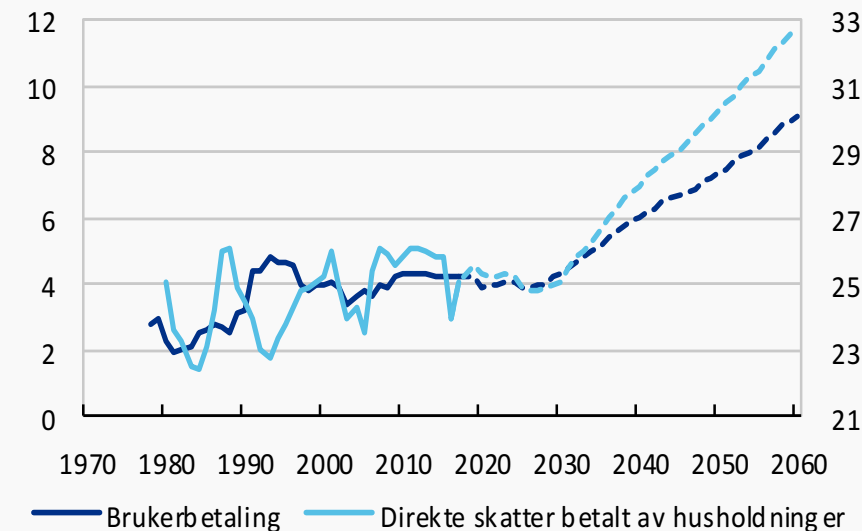
Timeverk +16%, off. effektivitet +0,3%, doblet brukerbetaling, eller skatt +30%

Vinn-vinn: Økt arbeidsinnsats/økt effektivitet

Økt brukerbetaling/økte skatter

Prosent av Fastlands-BNP

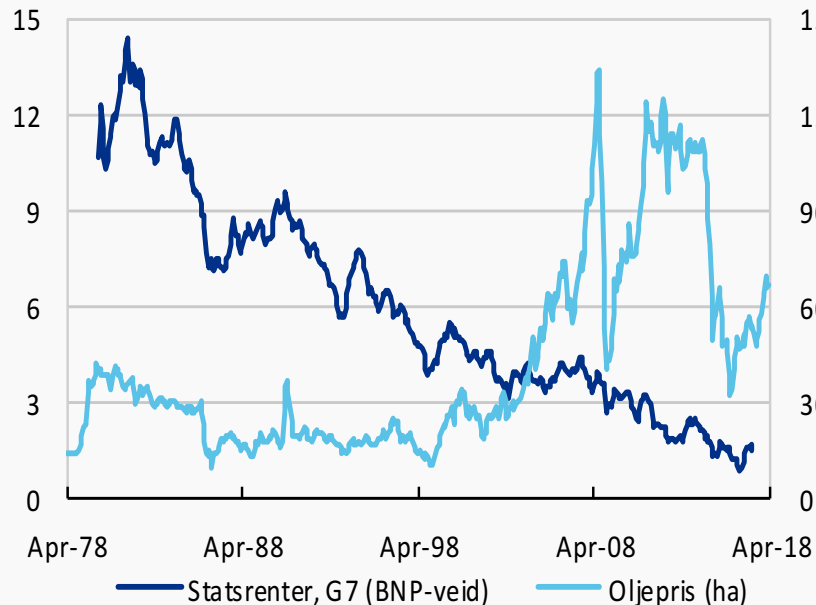

Kilde: Finansdepartementet, Perspektivmeldingen/NHO

Kilde: Finansdepartementet, Perspektivmeldingen/NHO

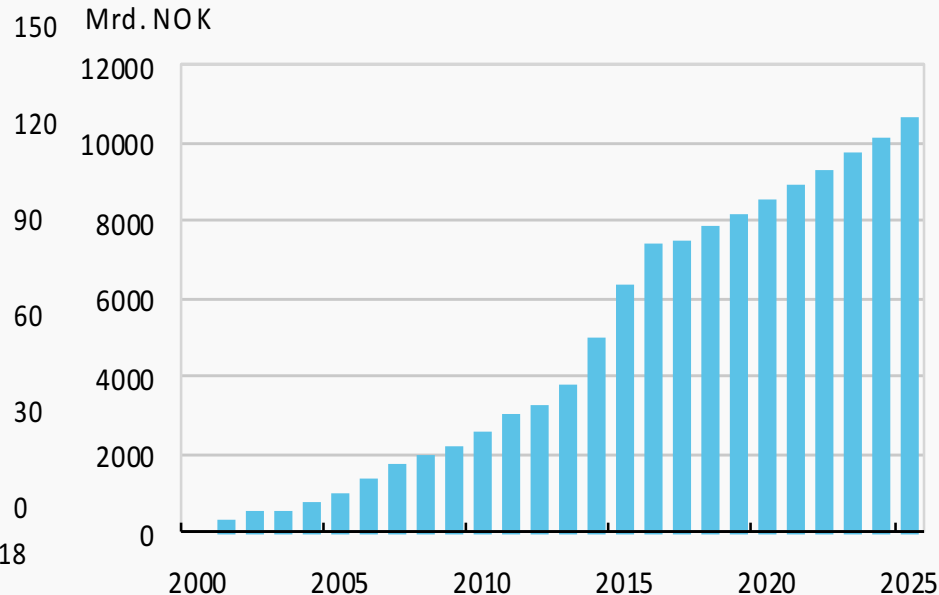
...Flaks? Eller «elefanten i rommet»?

Rente og oljepris

Kilde: Thomson Datastream/NHO

Statens pensjonsfond, utland

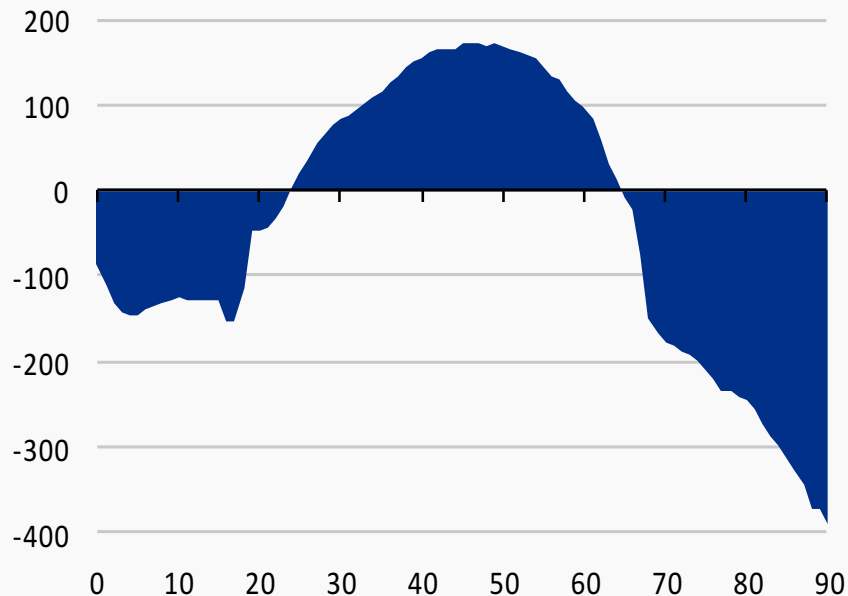

Kilde: Finansdepartementet, NB18/NHO

Ett kjernepunkt: De i jobb finansierer dem utenfor

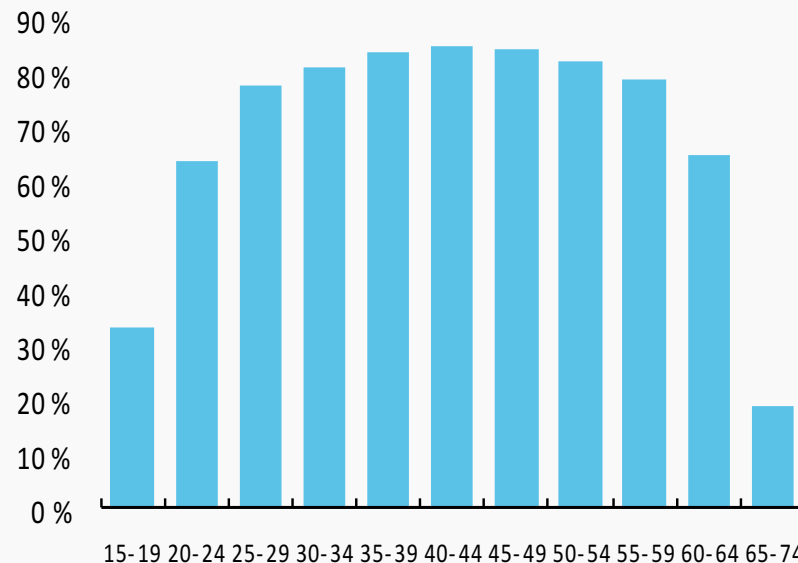
Netto overføringer per person

Etter alder, 2010, i 1000 kroner

Kilde: Finansdepartementet, PM17/NHO

Andel i jobb etter alder

Prosent av befolkningen i aldersgruppen

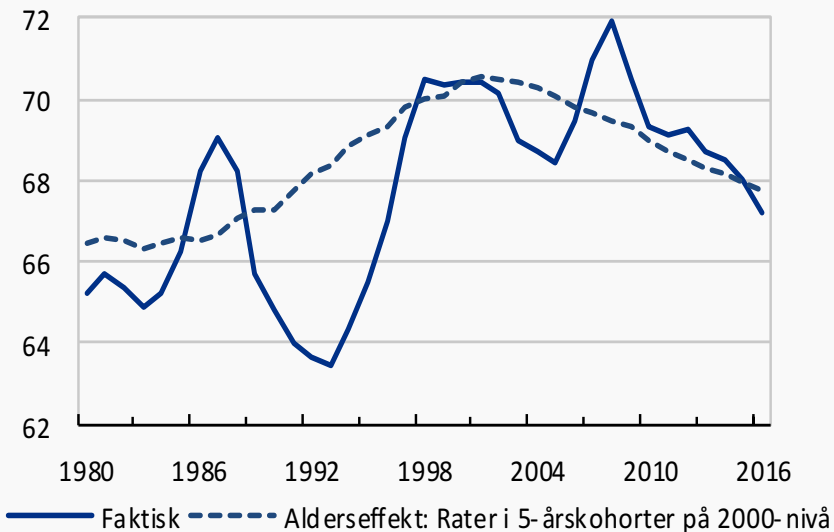
Kilde: Finansdepartementet, NB18/NHO

Arbeidsformuen er under press

Aldring – utenforskap – nykommere – arbeidstid - digitalisering

Sysselsatte

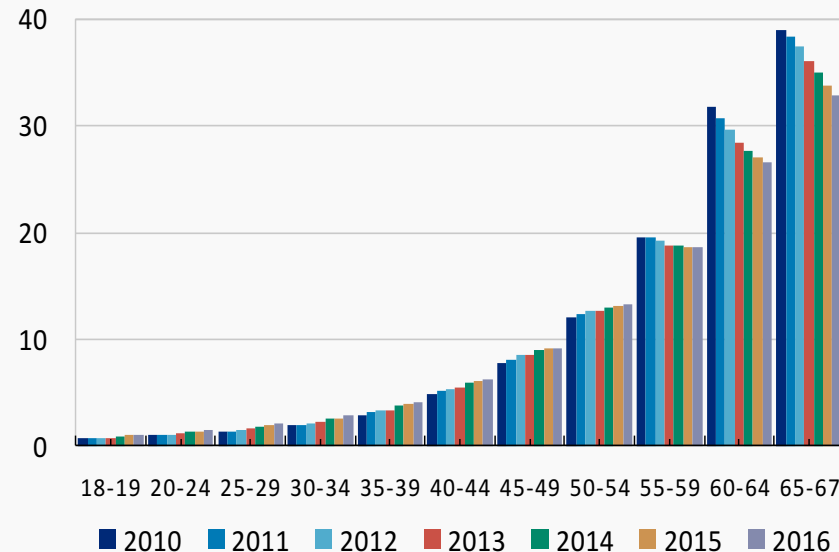
15-74 år. Prosent av arbeidsstyrken

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Arbeidskraftundersøkelsen/NHO

Mottakere av uføretrygd

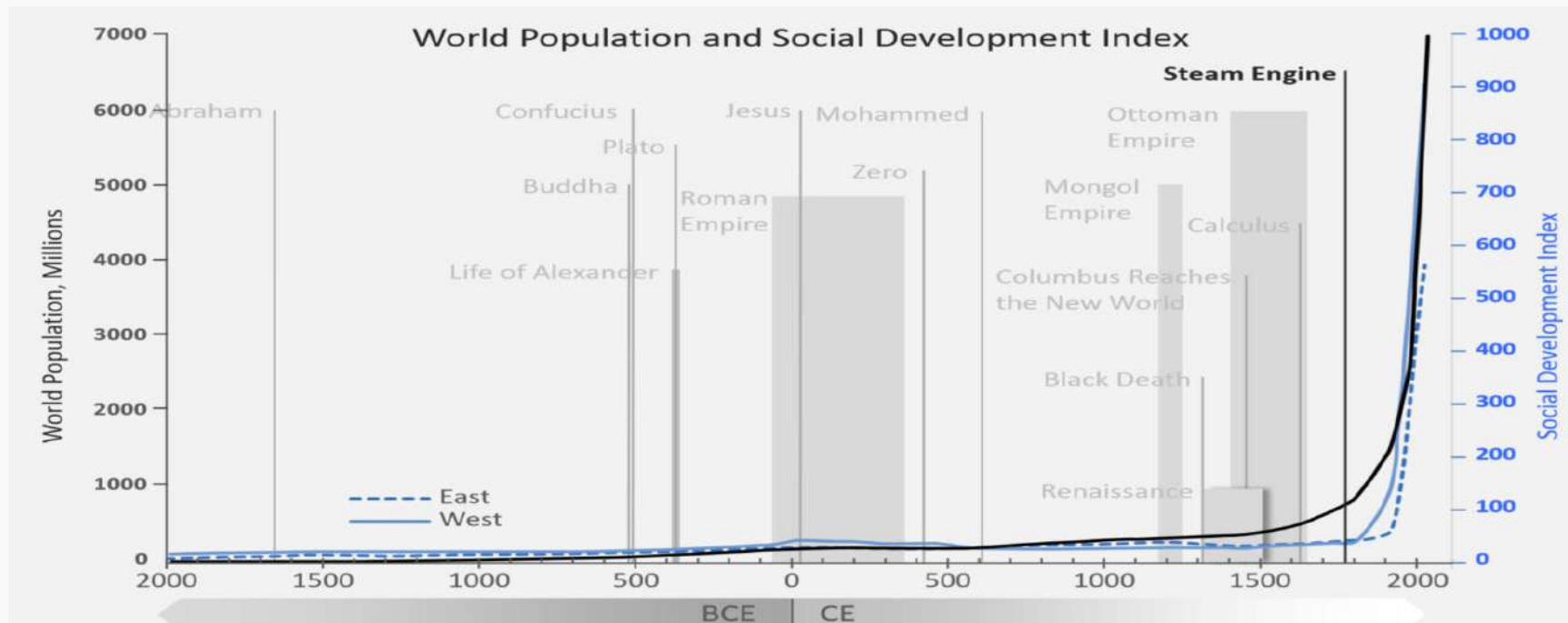
Prosent av befolkningen i aldersgruppen

Kilde: IA-rapport 17/NHO

Før IR#1 sto verden stille

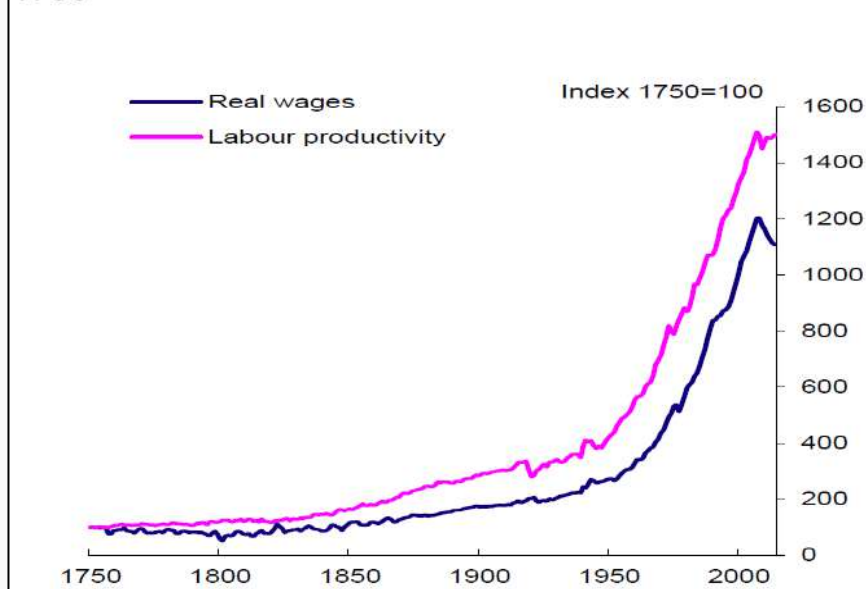
Teknologien muliggjorde større befolkning

Maskinene tok ikke jobbene fra oss

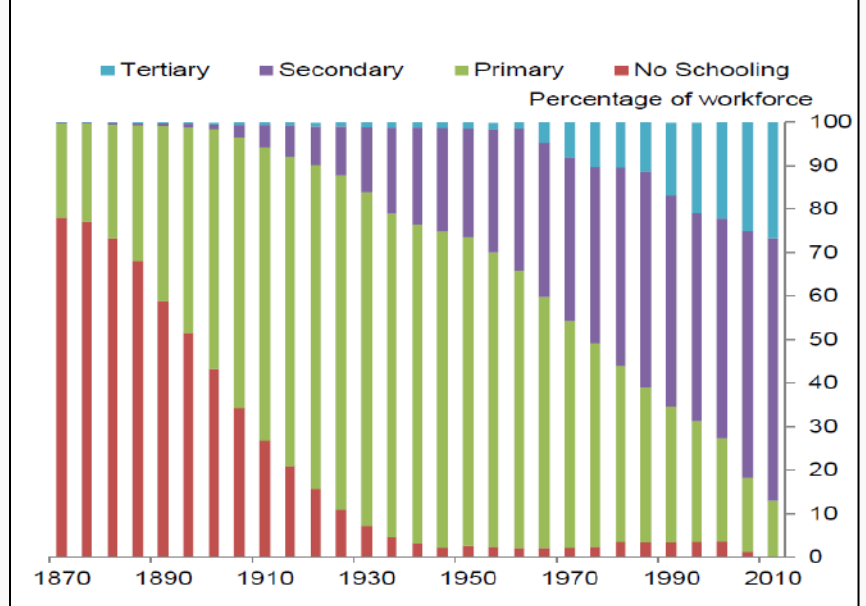
Lump of labour-fallacy. Substitusjons- vs inntektseffekt: Økt inntekt, nye jobber

Chart 13: Labour productivity and real wages, since 1750

Source: Hill, Thomas and Dimsdale (2015)

Chart 14: Global participation in education, since 1870

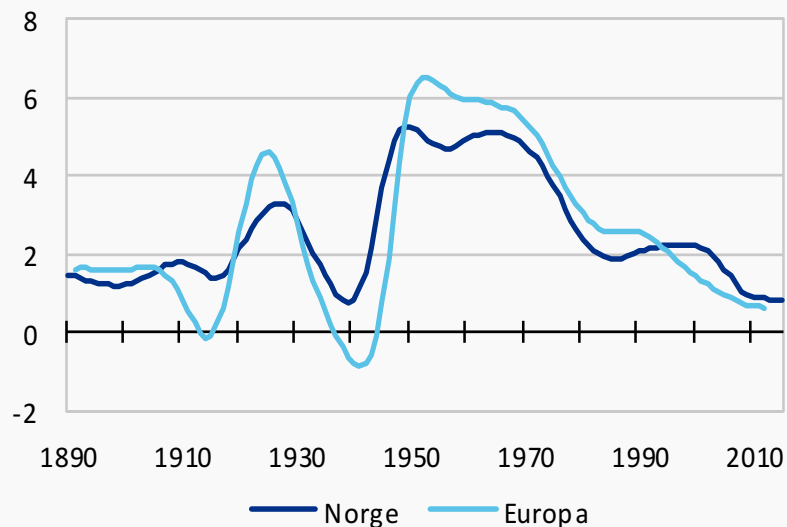
Source: Barro and Lee (2015)

Digitaliseringen: Venn eller fiende?

Different this time? Raskere – lettere – grenseløst - ATV

Timeverksproduktivitet

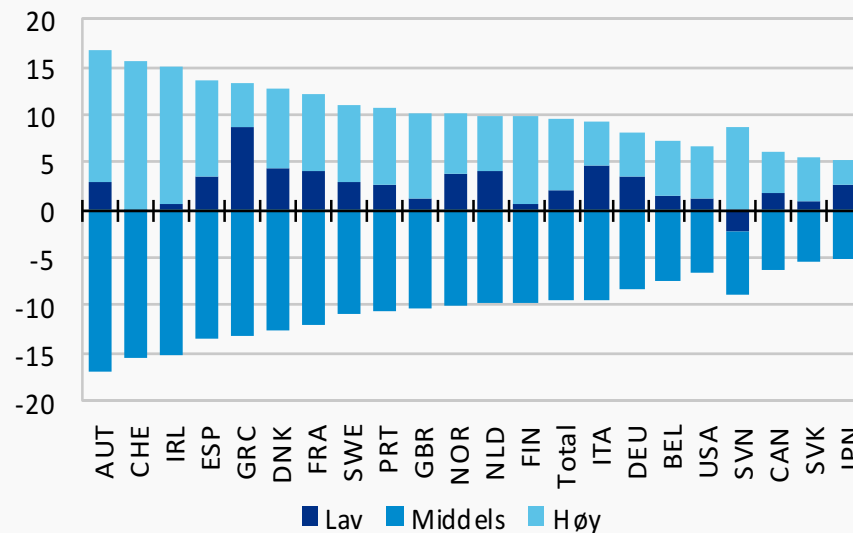
Årlig endring i prosent Glattet

Kilde: Finansdepartementet, PM17/NHO

Syssetting etter kompetansenivå

Andeler. Endring fra 1995 til 2015 i prosentpoeng

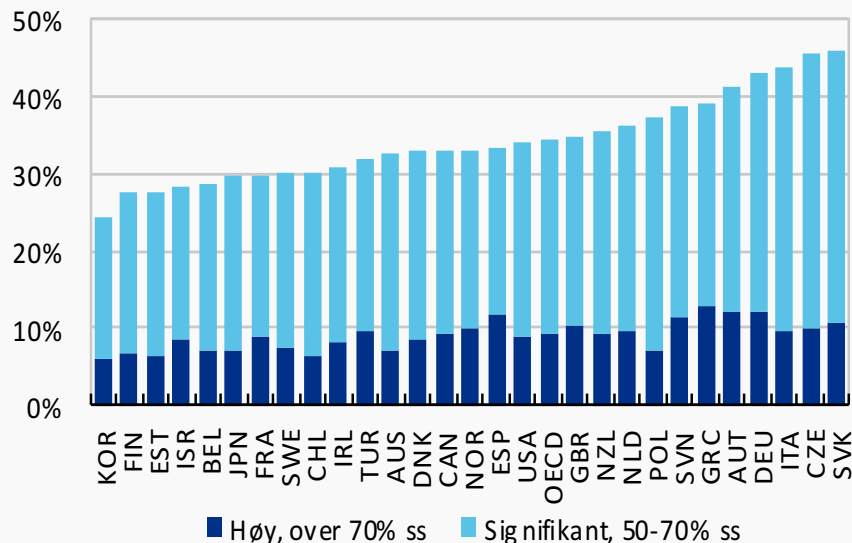
Kilde: OECD Employment Outlook, 2017/NHO

=> Ferdige er vi ikke

WEF: Fjerde best forberedte. Men store kompetansespråk

Automatiseringsrisiko

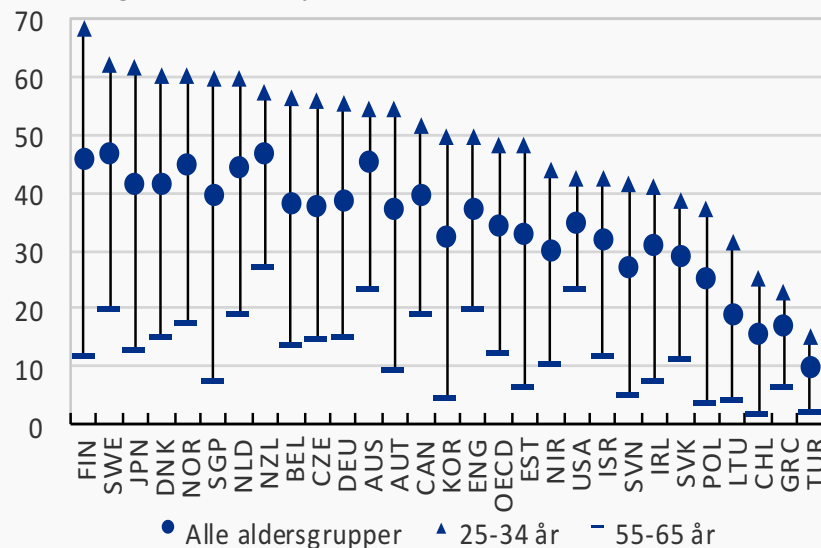
Andel av alle jobber

Kilde: PIAAC/OECD Employment Outlook, 2017/NHO

Digital kompetanse på nivå 2/3

Teknologirikt arbeidsmiljø. Prosentandeler

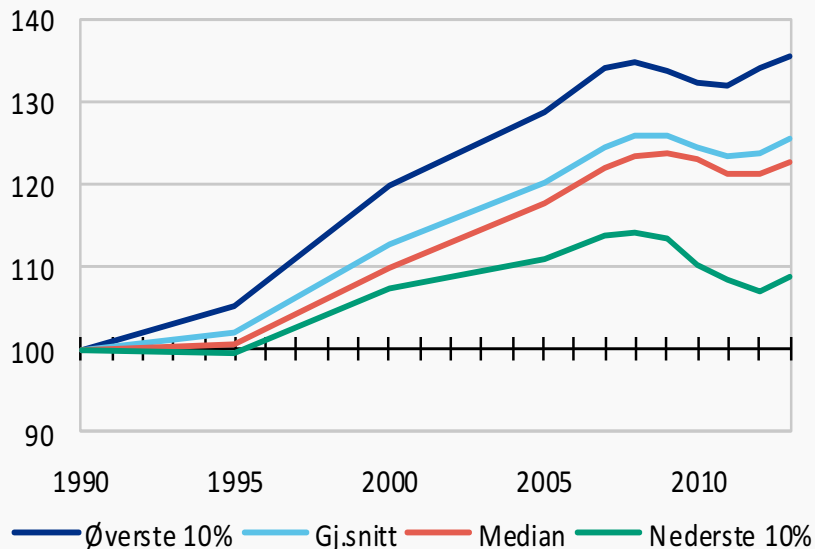

Kilde: PIAAC/OECD Employment Outlook, 2017/NHO

To relaterte utfordringer: Fordeling og inkludering

Disponibel inntekt

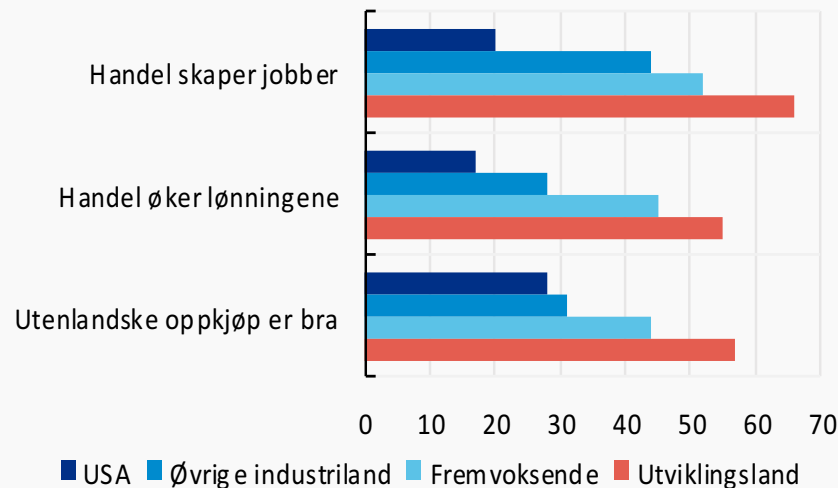
1990= 100. 17 OECD-land. Uveid gjennomsnitt

Kilde: OECD Ec. Outlook, juni 2017/NHO

Syn på handel*

Prosentandel som svarer bekreftende på at...

*) Stratifisert utvalg på ~1000 personer i 44 land, april 2014

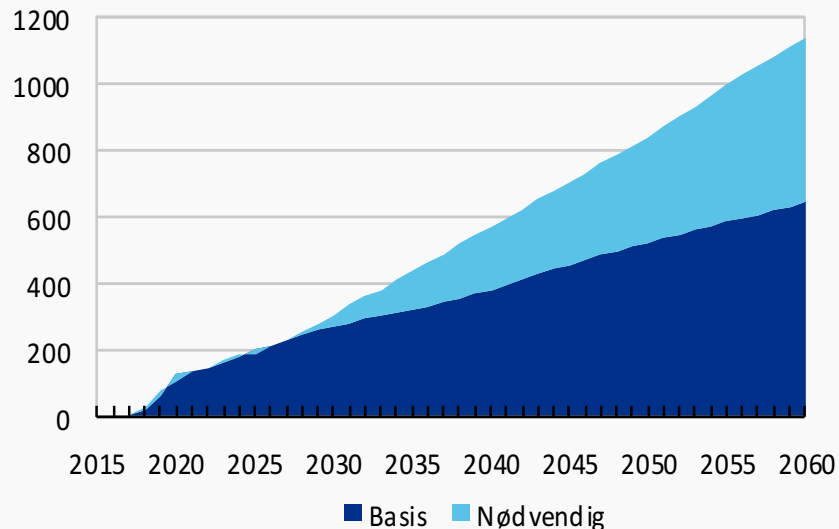
Kilde: Pew Research Center/NHO

Vel 1m jobber. Ikke likegyldig hvor de kommer

Konkurransen skjerper. Legge til rette for etablering og vekst. Internasjonalisere

Inndekning ved økt sysselsetting

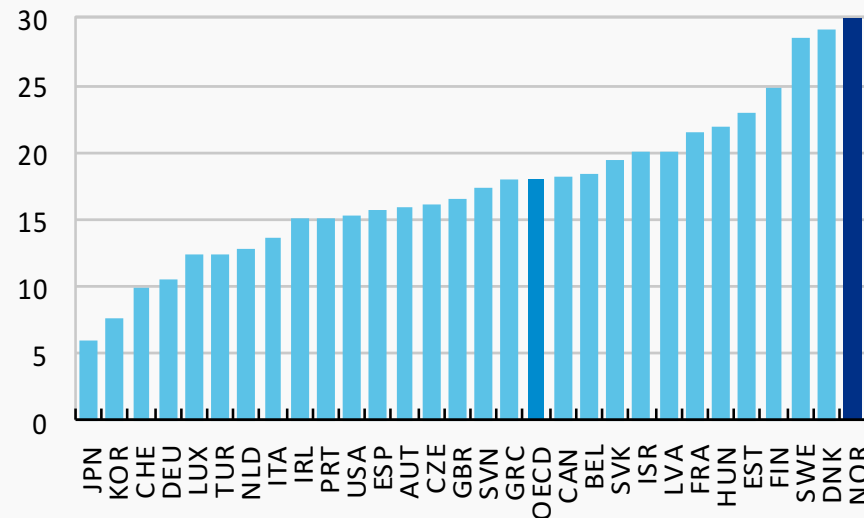
Endring i 1000 fra 2017 ved gj.snittstid, 1424,4t/år

Kilde: Statistisk sentralbyrå/Finansdepartementet, PM17/NHO

Offentlig sysselsetting

Prosent av alle sysselsatte. 2015

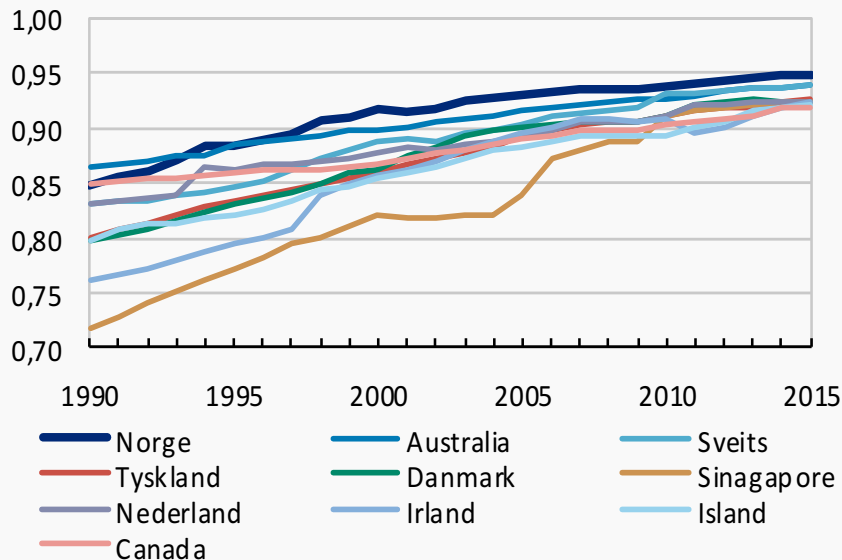

Kilde: OECD, Government At A Glance, 2017/NHO

Godt utgangspunkt: Veldrevet – høykost - tillit

Human Development Index (HDI)

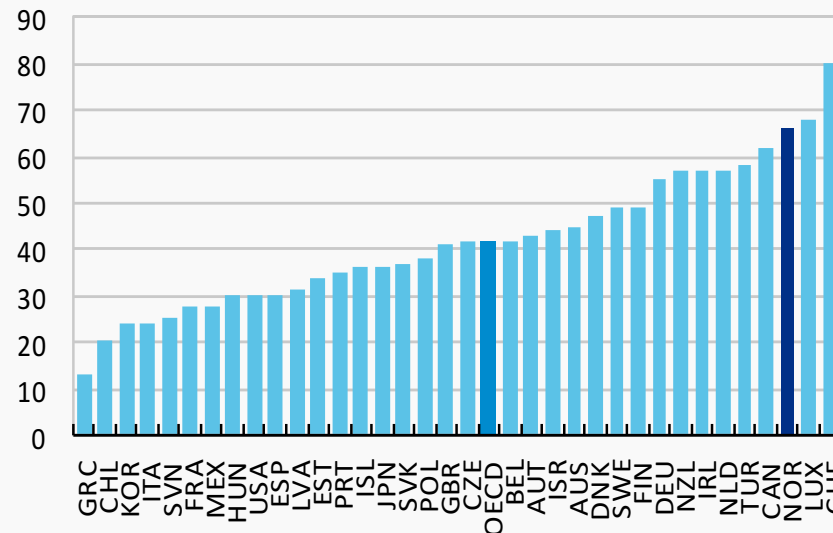
Ti øverste i 2015

Kilde: UNDP/NHO

Tillit til regjeringen

Prosent. 2016

Kilde: Gallup World Poll/OECD, Government At A Glance, 2017/NHO

Takk for meg!